

Az elhagyott, régi név

Levélstrófák

Dr. Sándor Annának, tisztelettel.

Azt írod: „Szüleid háza eladó. Érdeklődjem meg a részleteket?”

Hazafelé készülődtem

kilépni végre a házak garatján nyalábokban
kiszűrődő keleti zene búvköréből,
félálomban,
egyedül szédelegve,
elcsodálkoztam,
ez árnyéktalan tájba miképp kerültem,
hol a járdák közt
délutánok súlya nyomja le a füvek fejét,
és az én fejemet is –
De álomban ekkor a nevetem hallottam,
elhagyott, régi nevetem,
mely mint a fekete macska, riadtan rohant
a síkátorok közt,
túl a szemközti nyár tűzfalain,
távol a házaktól, melyek hozzámtapadtak,
mint örökké izzadó tenyerek,
elhagyva a vállamra nehezülő erkélyeket, hol
hajlott testű,
emberszabású pizsamák üldögéltek
időtlenességben lebegő kártyaasztalok körül,
húnyt szemű dalok árnyékában;
S a macska
fejét hátraszegezve
oly fájdalmasan forgolódott,
mintha képzeletem törött ablakán át
gyermeksírással akarna csábítani,
hogy e perzselő szélű délutánon
megadón kövessem őt;
S íme, megértettem:
régvolt házunk lakója ez,
dudvák közt vonszolja feketéllő testét
a kúthoz,
melyből nyöszörgő hangok törnek fel egyre,
mintha kárhozott lélek kérne feloldozást,
bár élőlény egy sincs már a kút körül,
s csak egy régi, elhagyott név
somfordál
nyomomban,
mígnem futásnak eredek,
és futok-futok hazafelé,
szemben a házak kítátott szájával, melyek
a megmaradt nyár cafatjaival együtt
kiöklendik múltbeli éneket,
miközben szunnyadó keleti muzsika szól.

Turczy István fordítása

1
Tévedsz,
nincs többé az a ház,
még ha szemeddel láttad is,
sem a folyó,
ha fel is hömpölyög gondolataimban,
hogy eldöntse a papírlapot előttem – – – –

2
Nem, ne ébreszd föl
azt a házat,
azt a folyót,

mert amit a fal repedésén át láttál
már nem ugyanaz,
mint amit én láttam,

s az asszony
az üvegverandán
nem az anyám,

bár a folyóparti asztal kőlapján
még suttognak maguk közt az
ujjlenyomatok
valami harmincéves réműletről
és egy gyerekről, akit sose láttál –

nem, ne költsd fel azt a házat
hol láthatatlan emberalakok hevernek,
bennük az alvás mágnese –

és az álmatlanság fémize bennem –

3
Nincs két szívem –
ha meg is érint olykor valami
egy váratlan levél életjelére:
színes térképe a
városnak mely nincs is, van is,
s a kéz barangol a térkép fölött,
Madársziget, Szarvas-vendéglő, Holtág-
hídja,
de bennem az „Ott ország”
éppúgy kísértet,
mint alakom, ahogy ott üldögél most
a házban, ami nincs többé,
bár hirdetik, hogy eladó;
s míg szemem a pohár italba réved a
családi asztal mellett,
szívdobogva és
mozdulatlan
abban a házban ülök, tükörképemet
kortyolom – – –

4
Ha a gyerekkor talizmánná
lenne formálható,
mely nyakamba függ s lépteimet őri –
ha levelet küldhetnék ama házba,
mely a felejtés remeke,
és nem csak álombéli postán – – –

Jákov Gát fordítása

Itámár Jáoz-Keszt (Keszt Péter) 1934-ben Szarvason született. Tíz éves korában deportálták, túlélte Bergen-Belsen poklát, hazakerült, elkezdett gimnáziumba járni Budapesten, majd 1952-ben családjával együtt kivándorolt Izraelbe. Pedig néhány verse már nyomdafestéket látott...

A hetvenes évek elejére már országosan ismert és elismert héber költő; életművének legalább felét a magyar költészet fordítása tölti ki. 1985-ben a Magyar PEN Club kitüntette érte; verseinek karcsú kötete „Itámár Jáoz-Keszt versei” címmel 1989-ben jelent meg Budapesten, az Európa Könyvkiadó gondozásában, elsőrangú hazai műfordítók tolmácsolásában.